

با روند فعلی، نرخ رشد طبیعی جمعیت ایران در سال ۱۴۱۵ به صفر خواهد رسید/ جمعیت ایران هیچ‌گاه به ۱۰۰ میلیون نفر نمی‌رسد

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت با هشدار نسبت به پیامدهای کاهش شتابان نرخ باروری در ایران، گفت:

ایسنا/گلستان دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت با هشدار نسبت به پیامدهای کاهش شتابان نرخ باروری در ایران، گفت: با ادامه روند کنونی، نرخ رشد جمعیت کشور تا سال ۱۴۱۵ به صفر خواهد رسید و پیش بینی ها نشان می دهد ایران هیچ گاه جمعیت ۱۰۰ میلیون نفر را تجربه نخواهد کرد.

صالح قاسمی، نویسنده و پژوهشگر حوزه جمعیت و مولف مجموعه جنگ جهانی جمعیت در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: سال گذشته (۱۴۰۳) خبر نادرستی مبنی بر افزایش جمعیت ایران به ۹۲ میلیون نفر در رسانه ها منتشر شد، در حالی که جمعیت کشور اکنون اندکی بیش از ۸۷ میلیون نفر است و هیچ گاه هم به عدد ۹۲ میلیون نرسیده است، اگر چه گوینده خبر بعداً آن را تکذیب کرد اما اثر اولیه باقی ماند و در ذهن مخاطبان جا گرفت.

قاسمی با انتقاد از آنچه که دستکاری در شاخص های جمعیتی نام می برد، گفت: به عنوان نمونه به جای تعریف سالمندی از ۶۰ سال به بالا که اکنون حدود ۱۴ درصد جامعه را دربر می گیرد، برخی آن را ۶۵ سال به بالا در نظر می گیرند تا آمار سالمندان کمتر به نظر برسد. این تغییر در تعریف، واقعیت جامعه را تغییر نمی دهد و ایران با سرعت به سمت سالمندی پیش می رود.

این جمعیت پژوه ادامه داد: مسئله مهم در تحولات جمعیتی ایران، سرعت کاهش نرخ باروری بود. ما از بیش از شش فرزند به ازای هر مادر به کمتر از دو فرزند رسیده ایم و این تغییر در بازه زمانی کوتاه ۲۵ ساله رخ داد که در دنیا بی سابقه است.

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت با بیان این که اقتصاد جهانی بر پایه جمعیت بنا شده و قدرت اقتصادی از کشورهای صنعتی به سمت کشورهای نوظهور یعنی کشورهایی که جمعیت جوان و فعال دارند، در حال حرکت است، تصریح کرد: ایران اگر بخواهد در آینده اقتصادی جهان سهم قابل توجهی داشته باشد ناگزیر است به جمعیت و پویایی آن توجه کند.

کاهش بی سابقه نرخ باروری ایران در ۳۰ سال گذشته/ جمعیت کشور هیچ گاه به ۱۰۰ میلیون نفر نمی رسد

این جمعیت پژوه با اشاره به پیش بینی های جمعیتی، افزود: اگر روند فعلی ادامه یابد، در حدود سال ۱۴۱۵ نرخ رشد طبیعی جمعیت ایران به صفر خواهد رسید و از حوالی سال ۱۴۲۰ رشد منفی جمعیت آغاز می شود. بر اساس الگوهای آینده پژوهی روند فعلی، جمعیت ایران هیچ گاه به عدد ۱۰۰ میلیون نفر نخواهد رسید و سقف جمعیتی کشور در سال ۱۴۲۰ حدود ۹۲ میلیون نفر پیش بینی می شود.

قاسمی با بیان این که سطح جانشینی در ایران با توجه به شرایط خاص کشور ۲.۱ فرزند به ازای هر زن نیست، بلکه ۲.۳ فرزند است، گفت: قانون گذار در برنامه هفتم توسعه و قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت نیز هدف گذاری کرده که نرخ باروری کلی کشور به حداقل ۲.۵ فرزند برسد.

وی با اشاره به این که در سال ۱۴۰۳ برای نخستین بار طی ۶۵ سال گذشته تعداد موالید به زیر یک میلیون تولد رسید، افزود: سال گذشته با ثبت ۹۷۹ هزار تولد، کمترین آمار موالید در تاریخ معاصر ایران به ثبت رسید.

این جمعیت پژوه، سالمندی را چالشی پرهزینه برای کشور دانست و گفت: سالمندی علاوه بر تحمیل هزینه های اجتماعی و اقتصادی، ریتم عمومی جامعه را کند می کند که برای کشوری مثل ایران خوشایند نیست.

کاهش بی سابقه نرخ باروری ایران در ۳۰ سال گذشته/ جمعیت کشور هیچ گاه به ۱۰۰ میلیون نفر نمی رسد

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت تأکید کرد: فرزندآوری مسئله ای شخصی است، اما این انتخاب شخصی آثار عمیقی بر مسائل عمومی کشور دارد. از این رو پیشگیری از ناباروری ثانویه (ابتلا به ناباروری) باید در دستور کار نهادهای سلامت قرار گیرد؛ چرا که پیشگیری در شرایط فعلی بسیار مهم است.

او خطاب به زوج های جوان هشدار داد: باید با صدای بلند گفت که فرصت فرزندآوری آن قدر گسترده نیست که تصور می کنند؛ خیلی زود دیر می شود. در پژوهشی که انجام دادیم، ۸۹ درصد زوج های مبتلا به ناباروری ثانویه تصور می کردند همواره فرصت بچه دار شدن خواهند داشت، در حالی که چنین نیست.

قاسمی در عین حال به برخی نشانه های مثبت در تحولات جمعیتی اخیر اشاره کرد و گفت: میانگین فاصله ازدواج تا تولد نخستین فرزند که به بیش از پنج سال رسیده بود، اخیراً ۰.۳ سال کاهش یافته است. همچنین تولد فرزندان سوم، چهارم و پنجم رو به افزایش است و میل به داشتن فرزند سوم نیز ۱۱ درصد بیشتر شده است. این تغییرات هرچند به معنای رشد شاخص ها نیست اما نشان می دهد قبح فرزندآوری بیشتر در حال شکستن و تغییر است و فرزندآوری به ارزش اجتماعی مبدل می شود.